

privat skifte. Er der legatarer i et dødsbo, vil dette ofte udløse en tillægsboafgift efter boafgiftsloven, hvorfor udlevering af boet efter reglerne om forenklet privat skifte allerede som følge heraf vil kunne være udelukket. Legater på under 2.000 kr. skal der imidlertid ikke svares afgift af. Skal sådanne legatarer sikres, kan boet ikke behandles efter reglerne om forenklet privat skifte, da dette ville kunne have til følge, at en legatar kan risikere end ikke at få kendskab til, at han eller hun var lodtager i boet. De almindelige regler om privat skifte, der forudsætter udarbejdelsen af en boopgørelse, modvirker i vidt omfang dette forhold.

Er boet skattepligtigt, tilsiger skattemæssige hensyn, at der udarbejdes en boopgørelse, som kan danne grundlag for skattemyndighedernes kontrol m.v. Bestemmelsens nr. 4 må ses i lyset af det behov, der er for at sikre fiskale interesser.

Skattemæssige hensyn gør sig ligeledes gældende ved bestemmelsens nr. 5, hvorefter det stilles som betingelse for at overtage et bo til forenklet privat skifte, at afdøde ikke var selvstændig erhvervsdrivende. Baggrunden herfor er, at der, når afdøde var selvstændig erhvervsdrivende, ofte vil foreligge et mellemværende med skattemyndighederne i form af efterbeskatning eller lignende.

Gjorde afdøde brug af virksomhedsskatteordningen, jf. lov om indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende (virksomhedsskatteoven), foreligger der således en konto for opsparet virksomhedsoverskud. Denne konto kan overtages helt eller delvist af ægtefælle, arvinger eller legatarer, dog kun såfremt disse også overtager virksomheden, og kun hvis de selv ønsker at overtage kontoen sammen med virksomheden. Hvis kontoen ikke overtages af nogen, skal der ske en efterbeskatning, således at den samlede beskatning af virksomhedens overskud tilnærmelsesvis kommer til at svare til den beskatning, overskuddet ville være undergivet, hvis afdøde selv havde hævet overskuddet til for brug.

Efterbeskatning skal tillige finde sted i en række andre situationer, således f.eks. hvis afdøde har benyttet kapitalafkastordningen, jf. virksomhedsskatteovens kapitel 7 a, har foretaget forlods afskrivninger på erhvervsaktiver m.v., eller hvis der er udnyttede investeringsfondshenlæggelser.

For arvinger, der overvejer at få et bo, hvortil der hører en erhvervsvirksomhed, udleveret til privat skifte, vil det være vanskeligt at skaffe sig det fornødne overblik over sådanne skattemæssige mellemværender på det meget tidlige tidspunkt, hvor der skal tages stilling til, om det er forsvarligt at udlevere boet efter lovforslagets summariske regler om forenklet privat skifte. Det foreslås derfor, at tilstede-

værelsen af en erhvervsvirksomhed i et bo i sig selv skal udelukke muligheden for forenklet privat skifte, uanset at der konkret kan forekomme tilfælde, hvor en erhvervsvirksomhed ikke indeholder skattemæssige mellemværender af den nævnte karakter.

Ved vurderingen af, om der er tale om en selvstændig erhvervsdrivende i skattemæssig forstand, henvises til afsnit 3.1. i Skatteministeriets cirkulære nr. 129 af 4. juli 1994 om personskatteoven. Det bemærkes særligt, at besiddelse af skibsanparten o.lign. betragtes som selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. herom afsnit 20 i det ovennævnte cirkulære.

Det stilles efter nr. 6 som en yderligere betingelse, at boet ikke må omfatte af- eller nedskrivningsberettigede aktiver. Baggrunden herfor er, i lighed med baggrunden for den foranstående betingelse, at sådanne aktiver kan indebære skattemæssige mellemværender, som ikke umiddelbart kan overskues og derfor kræver en nøjere skattemæssig vurdering.

Personer, der ikke var erhvervsaktive, kan ikke foretage afskrivninger eller nedskrivninger.

Personer, der var erhvervsaktive som lønmodtagere eller lignende, kan efter de skattemæssige principper afskrive på driftsmidler. Dette er dog ikke vidt udbredt i praksis. Som eksempler på driftsmidler, som lønmodtagere foretager afskrivninger på, kan nævnes erhvervsmæssigt anvendte PC-ere og musikinstrumenter.

Hvorvidt en afdød lønmodtager eller lignende efterlader sig afskrivningsberettigede aktiver, konstateres bl.a. ved eftersyn af afdødes seneste selvangivelse. Drejer det sig om et aktiv, som afdøde ikke selv har skrevet af på, udelukker aktivets tilstedeværelse ikke forenklet privat skifte, men i så fald kan der ikke foretages afskrivninger på aktivet i opgørelsen efter § 25, stk. 5, eller i mellemprioriteten, såfremt der foretages skatteansættelse af denne.

I boer, der opfylder betingelserne for at blive udleveret til forenklet privat skifte, vil arvingerne selv kunne fordele boets aktiver. Da der almindeligvis ingen offentligretlige interesser er involveret, kan fordelingen ske uden det offentlige indblanding. Der er intet krav om, at arvingerne skal udarbejde en boopgørelse, da denne er åbenbart overflødig i disse boer, hvor der hverken skal svares bo- eller tillægsboafgift i henhold til lov om afgift af dødsboer og gaver eller svares skat.

Hvis de særlige betingelser for forenklet privat skifte ikke er opfyldt, må boet i stedet udleveres til anden behandlingsmåde, herunder eventuelt berigtiges efter de almindelige regler om privat skifte.

Skifteretten er i øvrigt ikke pligtig at udlevere boet til forenklet privat skifte, selvom betingelserne herfor måtte være opfyldt. Måtte den summariske skif-